COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.9.2020
COM(2020) 603 final

# RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

## Evaluarea la jumătatea perioadei a Programului de sprijin pentru reforme structurale

# RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

## Evaluarea la jumătatea perioadei a Programului de sprijin pentru reforme structurale

### INTRODUCERE

**Fără reforme de stimulare a creșterii economice, economiile stagnează și scad.** Punerea în aplicare a unor reforme bine concepute contribuie la îmbunătățirea productivității, la accelerarea convergenței, la consolidarea rezilienței economiei și la îmbunătățirea furnizării de servicii publice precum justiția, sănătatea și educația. **Programul de sprijin pentru reforme structurale** (PSRS) ajută statele membre ale UE să conceapă și să pună în aplicare reforme de stimulare a creșterii economice prin furnizarea de expertiză adecvată autorităților naționale. De exemplu, sprijinul poate lua forma consilierii strategice și juridice, a studiilor, a formării și a vizitelor experților la fața locului. Acesta poate fi asigurat de organizații internaționale, de organisme publice, de firme de consultanță sau de personalul Comisiei Europene. **Cu un buget de 222,8 milioane EUR pentru perioada 2017-2020**, programul este gestionat de Direcția Generală Sprijin pentru Reforme Structurale (DG REFORM).

În conformitate cu Regulamentul privind PSRS[1], programul a făcut obiectul unei **evaluări la jumătatea perioadei**. Scopul a fost de a examina modul în care PSRS s-a derulat până în prezent în raport cu cinci criterii de evaluare (relevanța, eficacitatea, eficiența, coerența și valoarea adăugată a UE) și de a desprinde învățăminte pentru posibile îmbunătățiri viitoare. În acest raport, personalul Comisiei prezintă constatările și reflecțiile sale asupra acestora.

### METODA

**Evaluarea la jumătatea perioadei a vizat ciclurile bugetare 2017 și 2018 ale programului**, acțiunea pregătitoare din 2016[2] și proiectele finanțate prin transferul voluntar de resurse suplimentare[3] către bugetul PSRS de către Grecia și Bulgaria în 2018. Un contractant extern independent a realizat un studiu de evaluare în acest scop[4]. Studiul a fost

[1] Articolul 16 din Regulamentul (UE) 2017/825 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 129, 19.5.2017, p. 1–16, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2018/1671, JO L 284, 12.11.2018, p. 3–5.

[2] Comisia Europeană (2017), anexa la Decizia Comisiei din 26.1.2017 de modificare a Deciziei C (2016) 4011 a Comisiei privind adoptarea unei decizii de finanțare pentru acțiunea pregătitoare „Dezvoltarea capacităților și consolidarea instituțiilor în vederea sprijinirii punerii în aplicare a reformelor economice”, C (2017) 304 final, Bruxelles.

[3] Articolul 11 din Regulamentul privind PSRS se referă la contribuțiile voluntare pe care un stat membru le poate transfera din fondurile structurale și de investiții europene către PSRS pentru a fi utilizate de către statul membru respectiv.

[4] Ernst & Young, „Evaluarea la jumătatea perioadei a Programului de sprijin pentru reforme structurale (PSRS) 2017-2020” (2020), disponibilă la adresa https://data.europa.eu/doi/10.2887/656262. Rezumatele sunt disponibile la adresele https://data.europa.eu/doi/10.2887/584399 (engleză),

realizat pe o perioadă de 12 luni, începând din noiembrie 2018. **În total, în cadrul evaluării s-au analizat peste 300 de proiecte de sprijin tehnic din 24 state membre**, utilizându-se metode diverse de colectare a datelor. Printre acestea s-au numărat cercetarea documentară, analiza datelor din sistemul informatic intern al Comisiei utilizat de DG REFORM pentru a gestiona PSRS, interviuri specifice cu părțile interesate, consultări online specifice și studii de caz. De asemenea, Comisia a realizat o consultare publică pentru a colecta contribuții din partea publicului larg, a întreprinderilor, a asociațiilor profesionale și a grupurilor de interese.

**Comisia consideră satisfăcătoare calitatea probelor colectate**. Cea mai importantă limitare a solidității constatărilor a fost faptul că PSRS a fost instituit cu doar foarte puțin timp înainte de efectuarea evaluării, iar multe proiecte de sprijin tehnic erau încă în desfășurare. Prin urmare, prezentul raport oferă doar concluzii și învățăminte inițiale, care ar putea evolua pe măsură ce programul continuă să fie pus în aplicare.

## PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMULUI

**PSRS 2017 și PSRS 2018 au avut un buget de 53 de milioane EUR**[5]**.** În cadrul ciclului bugetar 2017, din cele 271 de cereri depuse au fost selectate pentru finanțare 159 de cereri din partea a 16 state membre. Pentru ciclul bugetar 2018, din cele 444 de cereri depuse au fost selectate pentru finanțare 146 cereri din partea a 24 state membre. În ambele cicluri bugetare, **peste jumătate din cererile de sprijin tehnic selectate au fost legate de abordarea provocărilor identificate în contextul proceselor de guvernanță economică**, în special de punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european.

Dintre toate proiectele evaluate în cadrul ciclurilor bugetare din 2017 și 2018, mai mult de jumătate au fost puse în aplicare în șapte state membre (România, Croația, Malta, Cipru, Lituania, Slovenia și Polonia). Bugetul aprobat pentru proiectele din 2017 și 2018 a evaluat creșterea economică și mediul de afaceri (13,5 milioane EUR), piața muncii, educația, serviciile medicale și sociale (11,4 milioane EUR), administrația fiscală și gestiunea finanțelor publice (9,1 milioane EUR), sectorul financiar și accesul la finanțare (7 milioane EUR), guvernanța și administrația publică (6,8 milioane EUR). Cele trei tipuri de furnizori de sprijin tehnic care au fost cei mai implicați în realizarea acestor proiecte evaluate au fost organizații internaționale (37 %), companii private (22 %) și organisme guvernamentale (8 %). **La momentul evaluării la jumătatea perioadei fuseseră finalizate 22 % dintre proiecte.**

## CONSTATĂRI PRINCIPALE

În ceea ce privește **relevanța** PSRS, concluziile evaluării arată că PSRS răspunde în mare măsură nevoilor statelor membre. Potrivit părților interesate consultate, PSRS este un instrument adecvat pentru a oferi sprijin tehnic statelor membre în vederea elaborării și punerii în aplicare a unor reforme menite să promoveze creșterea economică. Programul este

---

https://data.europa.eu/doi/10.2887/244815 (franceză), și https://data.europa.eu/doi/10.2887/530192 (germană).

[5] PSRS 2017: 22,5 milioane EUR, PSRS 2018: 30,5 milioane EUR.

perceput ca un instrument important pentru îmbunătățirea capacității statelor membre de a institui procese și metodologii mai eficiente. În plus, statele membre au apreciat în mod deosebit gradul ridicat de flexibilitate, simplitatea procedurilor de contractare și de punere în aplicare gestionate de Comisie și absența cerințelor de cofinanțare. În plus, concluziile sugerează că sprijinul tehnic pentru reforme continuă să fie necesar. Acest lucru este demonstrat, de asemenea, de cererea din ce în ce mai mare din partea statelor membre de sprijin tehnic, de-a lungul anilor.

În ceea ce privește **eficacitatea** PSRS, concluziile arată că proiectele finanțate în cadrul PSRS sunt în general bine concepute și iau în considerare nevoile și situația specială a autorităților beneficiare care au solicitat sprijin. De asemenea, se iau în considerare impacturile socioeconomice relevante, iar acțiunile concepute sunt de cele mai multe ori realizabile și cu termene realiste. În plus, constatările demonstrează că PSRS face progrese în direcția îndeplinirii obiectivelor sale. Este foarte probabil ca majoritatea proiectelor de sprijin tehnic să obțină rezultatele pe care și le-au propus sau să le fi obținut deja. Dovezile arată că modificările în structura politică a autorităților beneficiare și lipsa de colaborare dintre părțile interesate reprezintă obstacole importante în calea realizării obiectivelor proiectelor. O evaluare cuprinzătoare a impactului programului va fi realizată într-o etapă ulterioară.

Constatările evaluării indică faptul că guvernanța PSRS este **eficientă.** Actualul sistem informatic intern al Comisiei este în mare măsură adecvat ca instrument de monitorizare, deși, în momentul evaluării, mai avea nevoie de îmbunătățiri suplimentare. În plus, toate departamentele Comisiei care au fost intervievate au indicat că au avut o cooperare eficientă cu DG REFORM. În ceea ce privește raportul cost-eficacitate, concluziile sugerează că rezultatele obținute sunt proporționale cu bugetul alocat. Luând în considerare limitările analizei, acțiunile finanțate prin PSRS pot fi considerate până acum eficiente din punctul de vedere al costurilor. În cele din urmă, dovezile demonstrează că rata de absorbție a programului este aliniată la durata de doi ani a ciclului proiectului PSRS. Prin urmare, se poate concluziona că PSRS este eficient din punctul de vedere al timpului în ceea ce privește execuția bugetară. În același timp, concluziile indică faptul că ar putea fi avute în vedere standarde comune pentru monitorizarea sprijinului tehnic la nivel național. Ar putea fi acordată o atenție sporită unor riscuri minore de întârzieri în procedurile de contractare.

În ceea ce privește **coerența** programului, analiza demonstrează o legătură logică între diferitele componente ale logicii de intervenție a PSRS. Programul este, de asemenea, bine integrat în cadrul semestrului european al Comisiei pentru coordonarea politicilor economice. Dovezile arată că DG REFORM a instituit un mecanism adecvat de coordonare a sprijinului tehnic. Acest mecanism de coordonare permite identificarea în timp util a sinergiilor potențiale și ajută la evitarea dublei finanțări a activităților finanțate deja prin alte fonduri și programe ale UE. Interviurile cu alte departamente ale Comisiei confirmă faptul că se păstrează în mare măsură complementaritățile dintre PSRS și alte programe. Cu toate acestea, unele dintre direcțiile generale ale Comisiei au subliniat, de asemenea, că faptul că sprijinul PSRS nu este aliniat la perioada de programare ridică provocări cu privire la alte programe ale UE care au obiective conexe. Constatările sugerează, de asemenea, că statele membre ar

trebui să își sporească capacitatea de a efectua controale mai aprofundate pentru a identifica dubla finanțare.

În cele din urmă, evaluarea evidențiază **valoarea adăugată clară la nivelul UE** a programului. Sprijinul tehnic oferit în cadrul PSRS este menit să abordeze acele provocări în materie de reforme pe care statele membre nu le pot soluționa la nivel național, dar pentru care acestea trebuie să solicite sprijin la nivelul UE din cauza constrângerilor legate de capacitate sau de cunoștințe. În plus, proiectele de sprijin tehnic oferă foarte adesea o platformă pentru schimbul de bune practici și de învățăminte dintre statele membre. Acestea sunt elemente esențiale pe care PSRS ar trebui să le ofere în ceea ce privește valoarea adăugată a UE. Cu toate acestea, schimbul de informații dintre autoritățile beneficiare din diferite state membre ar putea fi îmbunătățit în continuare pentru a permite o optimizare a sinergiilor și a partajării soluțiilor.

## CONCLUZIE

Comisia consideră constatările evaluării la jumătatea perioadei a fi satisfăcătoare și proporționale cu nivelul de finalizare al programului. Pe baza rezultatelor evaluării la jumătatea perioadei, **Comisia este de părere că Programul de sprijin pentru reforme structurale înregistrează progrese în direcția îndeplinirii obiectivelor sale predefinite și are potențialul de a fi extins**. Învățămintele desprinse care sunt prezentate mai sus vor fi luate în considerare în mod corespunzător. În același timp, Comisia recunoaște că, în acest moment, nu se pot formula concluzii finale cu privire la derularea programului, dat fiind că evaluarea la jumătatea perioadei a avut loc în etapele de început ale procesului de punere în aplicare a programului. În special, Comisia va evalua impactul programului în cadrul evaluării *ex post*.